

EUDONORGAN sajtóanyag

Az EUDONORGAN pályázatról

Elmondja:

Dr. Melania Istrate az EUDONORGAN projekt koordinátora, DTI Foundation

Az EUDONORGAN pályázatot az Európai Unió finanszírozza az Európai Parlament felterjesztésére. A konzorciumi együttműködésben 36 hónap alatt megvalósuló pályázat célja volt egy képzés biztosítása, továbbá a szervadományozással kapcsolatos társadalmi tudatosság növelése az egészségügyi szakemberek és más releváns szereplők között, akik hatékonyan képesek a szervadományozás előmozdítására és ösztönzésére az EU-ban.

A pályázat közel 400 résztvevőt ért el az Uniós tagállamokban és a környező országokban. Az egészségügyi szakemberek mellett betegek, betegszervezetek, kommunikációs szakemberek, hatóságok képviselői, döntéshozók, újságírók és közösségi média szakértők bevonására volt lehetőség.

A társadalmi tudatosság javítása érdekében 2019. január 14-én tartott budapesti rendezvény egyike a hat európai városban tartott eseménynek. A programokért felelős 2. pályázati munkacsoport Belgiumban, Görögországban, Lengyelországban, Magyarországon, Portugáliában és Svédországban szervezi meg a regionális rendezvényeket. A magyarországi konferencián Ausztria, Bosznia-Hercegovina, Horvátország, Montenegró, Románia és Szerbia képviselői vesznek részt.

A felelős pályázati munkacsoport eszköze a képzési program és a regionális rendezvények szervezése, lebonyolítása annak érdekében, hogy a szervadományozással kapcsolatos ismeretek, tájékozottság és tudatosság javuljon az EU tagállamokban és az információ különböző csatornákon keresztül eljusson az állampolgárokhoz.

Felelős szervezetek (2. pályázati munkacsoport):

- Institute for transplantation of Organs and Tissues (ITOT) Slovenia & Institute for Transplantation and Biomedicine (ITB), Szlovénia
- Egészségügyi Minisztérium, Horvátország

Projektvezető:

- University of Barcelona, Spanyolország

További információ: <http://eudonorgan.eu/>

A szervadományozásról -

Elmondja:

Dr. Mihály Sándor transzplantációs igazgató, Országos Vérellátó Szolgálat

A szervátültetés az orvostudomány és az emberiség egyik csodája, hiszen végstádiumú szervéltelenségben szenvedő betegek részére nyújtja a legjobb minőségű és sokszor az egyetlen gyógymódot. Azonban az életmentő és életminőség javító transzplantációkhoz donorokra és donorszervekre van szükség. A szervadományozás elsősorban elhunytakból, pontosabban dobogó szívű agyhalottakból történik Magyarországon és Európa szerte.

Sokkal többen adományoznák szerveiket haláluk után, mint ahányan ismerik a szervdonációval kapcsolatos szabályokat. A magyar lakosság szervfelajánlási hajlandósága 73%-os, amely megfelel az európai átlagadatoknak, azonban csak a lakosság 23%-a ismeri a feltételezett beleegyezés elvére épülő jogrendet.

A feltételezett beleegyezés elve azt jelenti, hogy kizárólag akkor történhet elhunytból transzplantációs céllal szervkivétel, ha az elhunyt életében ez ellen nem tett írásos tiltakozó nyilatkozatot. Tiltakozás hiányában az illető beleegyezését kell vélelmezni.

A közösség iránti személyes felelősségvállalásunk egyik legnemesebb módja a szervadományozás, azonban beleegyező szándékunk esetén szükséges, hogy a döntésünket elmondjuk családtagjainknak, akik egy tragédia esetén vissza tudnak emlékezni véleménynyilvánításunkra. Mindez azért is fontos, mert a feltételezett beleegyezés elve az önrendelkezéshez való jogra épül, amely szervadományozás esetén azt jelenti, hogy a kezelőorvosoknak és a családtagoknak közösen tiszteletben kell tartania az elhunyt szervadományozásról szóló végakarátát. A döntésünk előtt azonban fontos azt is tudnunk, hogy elhunytból történő szervkivételre agyhalál esetén van lehetőség. Ezért tudnunk kell, hogy az agyhalál egyenlő az egyén halálával, amikor az agy működése végérvényesen és visszafordíthatatlanul megszűnik.

Hozzuk meg személyes döntésünket és beszéljünk róla otthon!

A szervátültetés életet ment! Az életmentő szerveket pedig mi adjuk, mi adhatjuk.

Szervdonációs és transzplantációs adatok 2018-ban Magyarországon

Elmondja:

Prof. Dr. Horváth Ildikó egészségügyért felelős államtitkár, Emberi Erőforrások Minisztériuma

Egyre több életmentő szervátültetés történik Magyarországon.

2018-ban több szervdonor, több vese-, máj-, szív- és tüdőátültetés, vagyis több szervtranszplantáció volt Magyarországon, mint a megelőző évben.

Soha nem volt annyi életmentő szívátültetés és tüdőátültetés egy év alatt hazánkban, mint 2018-ban.

2018-ban **168 agyhalott, elhunyt donor** és **45 élődonor** volt Magyarországon. A hazai donációs aktivitásnak és az Eurotransplant együttműködésnek is köszönhetően összesen 505 szervátültetés történt hazánkban, amelyek közül **119 külföldről érkezett szervvel** történt magyar beteg részére, ez az itthon beültetett szervek 22,6%-át jelenti.

335 veseátültetés közül 290 elhunyt donorból és 45 élődonorból származik, az elhunyt donorból történt veseátültetés 33-al több (+12,84%), mint 2017-ben és mindezek mellett az élődonoros veseátültetések száma is emelkedett öttel (+12,5%). A legtöbb, 164 veseátültetést (köztük 30 esetben élő donorból) tavaly is a budapesti Semmelweis Egyetem Transzplantációs és Sebészeti Klinikája végezte. A Szegedi Tudományegyetem Sebészeti Klinika Transzplantációs Osztályán 69 (köztük 8 élődonorból), a Pécsi Tudományegyetem, Sebészeti Klinika, Transzplantációs Osztályán 56 (köztük 6 esetben élődonorból), és a Debreceni Egyetem Klinikai Központ, Sebészeti Intézet, Transzplantációs Tanszékén 46 (köztük 1 esetben élődonorból) vesetranszplantáció történt.

80 májátültetés történt hazánkban, ami 8,11 % magasabb, mint a megelőző évben.

62 szívátültetés végeztek összesen a két hazai szívtranszplantációs központban, ebből 57 műtét a Semmelweis Egyetem Városmajor Szív- és Érgyógyászati Klinikán és 5 műtétet Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézetben történt. A magyarországi szívtranszplantációs program indulása óta a tavalyi esetszám rekord, ezt megelőzően 2014 és 2016-ban volt a legmagasabb a szívátültetések száma, akkor 58-58 transzplantációt végeztek a két centrumban.

23 tüdőátültetés valósult meg az Országos Onkológiai Intézet bázisán működő Semmelweis Egyetem Mellkassebészeti Klinikáján. A 2015 végén indult programban 2016-ban 17, majd 2017-ben 21 átültetést végeztek.

Kombinált vese-hasnyálmirigy átültetés 5 esetben történt 2018-ban.

A Semmelweis Egyetem transzplantációs tevékenysége

Elmondja:

Prof. Dr. Merkely Béla rektor, Semmelweis Egyetem

Minden eddiginél több, összesen 327 transzplantációt végeztek 2018-ban a Semmelweis Egyetem munkatársai. Az országban egyedülálló módon szív, máj, vese, hasnyálmirigy és tüdő, vagyis az összes transzplantálható szerv átültetése folyik az egyetemen, úgy, hogy a tüdőtranszplantációt minden esetben az Országos Onkológiai Intézzel (OOI) együttműködésben végzik a szakemberek.

A transzplantáció a legmagasabb, progresszív szintű ellátás, a műtétre való felkészülés esetéenként hónapokat is igénybe vehet, maga a műtét – szervtől függően – 5-12 órán át tarthat, az utógondozás első időszakában pedig hetekig a klinikán tartózkodnak a betegek. A Semmelweis Egyetem klinikáin több ezer transzplantálttal tartják a kapcsolatot az egyetem munkatársai. Az ún. utánkövetés élethosszig tart, és rendszeres havi orvos-beteg találkozókat foglal magában, amely megnöveli a betegek egészségesen eltöltött éveinek számát, az élethosszt és segít az esetlegesen kialakuló társbetegségek, vagy szövődmények gyors felismerésében. Az utánkövetés ideje alatt az egyetem munkatársai elvégzik a szükséges képalkotó-, labor- vagy szervfunkciós vizsgálatokat, konzultálnak a beteggel és az eredmények megismerése után, szükség szerint állítják be a gyógyszeres kezelést.

Az átültetést megelőző elő-, majd a műtétet követő utógondozás is jellemzően az egyetem klinikáin történik, a felnőtt tüdőtranszplantáció esetében a Pulmonológiai Klinikán, míg gyermekeknél az I. Számú Gyermekgyógyászati Klinikán. A gyermekklinikán gondozzák a vese- és májtranszplantációra váró, majd a műtéten átesett pácienseket is. 2018-ban 10 gyermek kapott új vesét és 6 gyerek esett át májtranszplantáción.

Több transzplantációs program is az idén 250 éves Semmelweis Egyetemen indult el az országban elsőként: itt történt például az első sikeres vesetranszplantáció (1973), májtranszplantáció (1995) és szívtranszplantáció (1992). A Semmelweis Egyetem és az Országos Onkológiai Intézet együttműködésében történt meg az első hazai tüdőtranszplantáció felnőtteknél (2015), majd 2018-ban elvégezték az első gyermek tüdőátültetést is.